TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ GIAO THÔNG VẬN TẢI KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Bài giảng

KIẾN TRÚC CỦA HỆ THỐNG QUẢN LÝ, GIÁM SÁT PHƯƠNG TIỆN GIAO THÔNG

#Chwong1

1

Worming up...

- 1. Giới thiệu về giáo viên
- 2. Làm quen lớp
- 3. Thống nhất phương pháp: Hướng dẫn + Thảo luận

MỞ ĐẦU

1. Mục tiêu của học phần:

- Kiến thức: Trang bị cho sinh viên kiến thức cơ bản về chức năng, cấu trúc thành phần và phương thức vận hành của hệ thống quản lý, giám sát phương tiện giao thông.
- Kỹ năng: Có thể tham gia thiết kế, vận hành và quản lý các hệ thống quản lý, giám sát phương tiện giao thông.

3

MỞ ĐẦU

2. Tóm tắt nội dung học phần:

Học phần bao gồm 5 chương:

Chương 1. Tổng quan kiến trúc HT GTTM

Chương 2. Kiến trúc tổng thể HT quản lý, giám sát PTGT

Chương 3. Kiến trúc HT quản lý, giám sát PTGT đường bộ

Chương 4. Kiến trúc HT quản lý, giám sát hành trình tàu biển

Chương 5. Kiến trúc hệ thống quản lý, giám sát không lưu.

3. Số tín chỉ: 3

MỞ ĐẦU

4. Nhiệm vụ của sinh viên:

- Nghiên cứu trước giáo trình, tài liệu học tập;
- Tham gia đầy đủ các giờ lên lớp;
- Tham gia đầy đủ các buổi thảo luận;
- Hoàn thành bài tập được giao đúng thời gian quy định;
- Tham gia kiểm tra giữa kỳ và thi kết thúc học phần.

5

MỞ ĐẦU

5. Tài liệu học tập:

❖ Giáo trình chính:

1. Nguyễn Quang Tuấn (2015), Hệ thống giao thông thông minh: Nguyên lý, Tổ chức, Đánh giá, NXB GTVT.

❖Sách tham khảo:

- 1. Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về thiết bị giám sát hành trình của xe ô tô (Thông tư số 73/2014/TT0BGTVT).
- 2. Tiêu chuẩn quốc gia TCVN 10850:2015 Hệ thống giám sát, điều hành giao thông trên đường cao tốc
- 3. USDOT ITS Joint Program Office (2010)- National ITS Architecture Overview.
- 4. Bộ GTVT (2017), Dự thảo Tiêu chuẩn kiến trúc Hệ thống giao thông thông minh- ITS

Chương 1. TỔNG QUAN KIẾN TRÚC HỆ THỐNG ITS

Nội dung trình bày:

- 1.1. Khái quát về kiến trúc ITS
- 1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813
- 1.3. Định hướng kiến trúc ITS của Việt Nam

7

Chương 1. TỔNG QUAN KIẾN TRÚC HỆ THỐNG ITS

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS

1.1.1. Khái niêm về kiến trúc ITS

- ❖ Nhắc lại một số khái niệm:
- ITS là hệ thống ứng dụng công nghệ cao, bao gồm điện tử, viễn thông, CNTT, tự động hóa trong lĩnh vực GTVT để quản lý, điều hành nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động và bảo đảm an toàn GT.
  - Ví dụ:
- Kiến trúc của một hệ thống là bản mô tả các thành phần cơ bản của hệ thống và mối liên hệ giữa các thành phần này với nhau cũng như các nguyên tắc định hướng cho việc thiết kế, phát triển HT.

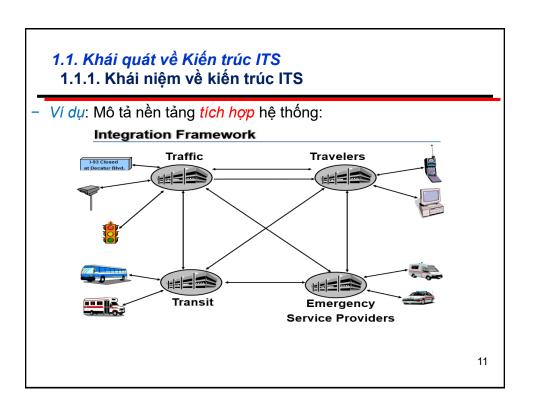
1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niệm về kiến trúc ITS

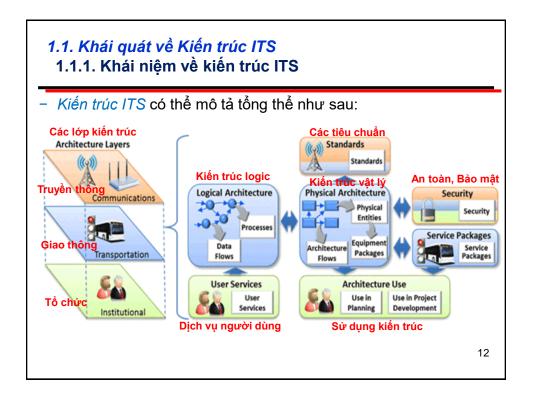
- Một số chức năng của ITS:
  - Quản lý và điều hành giao thông;
  - Thông tin giao thông;
  - Hỗ trợ hoạt động xe cứu hộ;
  - Hỗ trợ vận tải công cộng;
  - Thanh toán điện tử;
  - Hỗ trở lái xe an toàn:
  - Nâng cao hiệu quả hoạt động xe thương mại;

9

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niêm về kiến trúc ITS

- Kiến trúc ITS là sự mô tả tổng thể những bộ phận cấu thành chính của hệ thống, mối quan hệ và hoạt động tương hỗ giữa những bộ phận với nhau, gồm: Tổ chức, phương tiện GT, thiết bị hiện trường, người quản lý, người tham gia GT, hệ thống CNTT và mang truyền thông.
- Kiến trúc ITS cung cấp một khuôn khổ cho việc lập kế hoạch, xây dựng, triển khai và *tích hợp* các hệ thống hỗ trợ GTTM bằng cách định nghĩa một cách tổng thể:
  - Các dịch vụ được dự kiến triển khai cho các HT ứng dụng ITS;
  - Các thành phần tham gia các HT cung cấp dịch vụ ITS;
  - Các luồng thông tin và dữ liệu kết nối các chức năng và các thành phần ITS.

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niêm về kiến trúc ITS

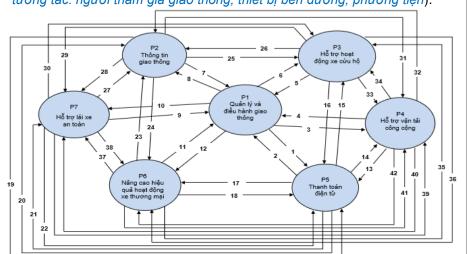
Kiến trúc logic ITS:

- Mô tả các chức năng HT hỗ trợ DV người dùng, quan hệ giữa các chức năng, luồng DL giữa các khối chức năng.
- Kiến trúc logic ITS được xây dựng dựa trên việc phân tích dịch vụ người dùng, xác định chức năng chủ yếu của HT, các tiến trình; đồng thời, tiến hành phân tích kết cấu logic của ITS và quan hệ qua lại giữa các chức năng, xác định thông tin chủ yếu trao đổi giữa các chức năng để có thể định nghĩa luồng dữ liêu qua lai.
- Xây dựng Kiến trúc logic ITS bao gồm:
  - Xác định các chức năng chủ yếu của hệ thống;
  - Các sơ đồ luồng dữ liệu thể hiện mối quan hệ giữa các chức năng để thực hiện nhiệm vụ;
  - Các luồng thông tin logic trao đổi giữa các chức năng.

13

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niệm về kiến trúc ITS

Hình sau là mô tả kiến trúc logic với 7 chức năng (chưa xét đến các yếu tố tương tác: người tham gia giao thông, thiết bị bên đường, phương tiên).

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niệm về kiến trúc ITS

Giải thích môt số luồng dữ liệu trên mô hình:

STT	Luồng dữ liệu	Điểm đầu	Điểm cuối
1	Thông tin liên quan đến thu phí	Quản lý và điều hành giao thông	Thanh toán điện tử
2	Thông tin thu phí và xác nhận	Thanh toán điện tử	Quản lý và điều hành gia thông
3	Yêu cầu cập nhật GTCC	Quản lý và điều hành giao thông	Hỗ trợ vận tải công cộng
4	Thông tin lịch trình GTCC	Hỗ trợ vận tải công cộng	Quản lý và điều hành gia thông
5	Yêu cầu dịch vụ khấn cấp và thông tin sự kiện	Hỗ trợ hoạt động xe cứu hộ	Quản lý và điều hành gia thông
6	Thông báo sự kiện	Quản lý và điều hành giao thông	Hỗ trợ hoạt động xe cứu hộ
7	Thông tin liên quan đến quản lý giao thông	Thông tin giao thông	Quản lý và điều hành gia thông
8	Tin tức liên quan đến giao thông	Quản lý và điều hành giao thông	Thông tin giao thông
9	Dữ liệu xe cho QLĐH	Hỗ trợ lái xe an toàn	Quản lý và điều hành gia thông
10	Tình trạng giao thông cho xe	Quản lý và điều hành giao thông	Hỗ trợ lái xe an toàn

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niệm về kiến trúc ITS

- Kiến trúc vật lý:
  - Kiến trúc vật lý mô tả quan hệ tương hỗ và chức năng các bộ phận trong HT vật lý ITS, định nghĩa các thực thể vật lý của ITS (gồm các HT con và đầu cuối), đặt các HT con và đầu cuối hợp thành HT thực tế theo các luồng kiến trúc vật lý.
- Xây dựng mô hình kiến trúc vật lý:
  - Về nguyên tắc, quá trình này đã được bắt đầu từ việc xác định các dịch vụ người dùng, kiến trúc logic và việc xác định khối vật lý tổng thể, định nghĩa các chức năng HT trong xây dựng kiến trúc logic.
  - Trên cơ sở các lưu đồ kiến trúc logic và các luồng thông tin logic cũng như các HT và mô hình vật lý là cơ sở để xây dựng các mô hình kiến trúc vật lý.

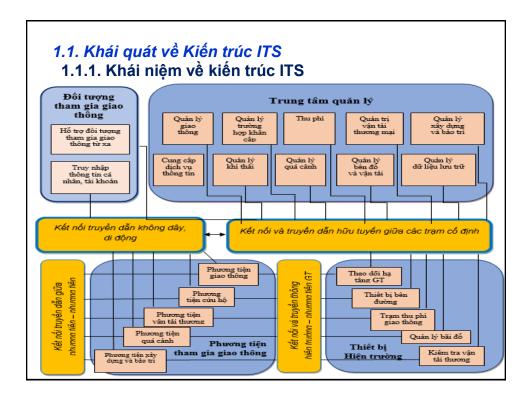
1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.2. Các bước xây dưng Kiến trúc ITS

- Các bước xây dựng kiến trúc vật lý:
  - Trên cơ sở phân tích, định nghĩa chức năng HT và các mô hình lưu đồ dữ liệu logic, tiến hành xác định các HT chính có quá trình kết nối với HT trong quá trình làm việc để đảm bảo thực hiện đầy đủ các chức năng và dịch vụ người dùng.
    - Để đơn giản, tiến hành lập bảng liệt kê và phân tích rõ mối liên hệ (cơ sở để xác định số luồng tin vật lý);
  - 2) Xuất phát từ quá trình phân tích, định nghĩa chức năng HT, các đối tượng đầu cuối xác định trong lưu đồ dữ liệu logic và các mô hình luồng dữ liệu để xác định các đối tượng đầu cuối tương tác (lập bảng liệt kê và chỉ rõ mối quan hệ);

17

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS 1.1.1. Khái niêm về kiến trúc ITS

- 3) Từ các luồng dữ liệu logic và các bảng liệt kê, tiến hành xác định các luồng dữ liệu vật lý (một gói dữ liệu logic có thể có nhiều luồng dữ liệu vật lý). Tiến hành định nghĩa dữ liệu vật lý (tên gọi, bắt đầu, kết thúc, định nghĩa và dữ liệu logic tương ứng);
- 4) Tiến hành xây dựng các mô hình lưu đồ kiến trúc vật lý theo nguyên tắc:
  - Bố trí hệ thống trung tâm đặt tại trung tâm mô hình,
  - Các HT con/các đối tượng đầu cuối bố trí xung quanh hệ thống, trong đó, các HT con có tương tác với nhau và tương tác với các đối tượng đầu cuối;
  - Các luồng dữ liệu thể hiện sự kết nối (điểm xuất phát, điểm đến và tên thông tin).
- Hình sau là mô hình kiến trúc vật lý hệ thống ITS:

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS

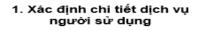
1.1.1. Khái niệm về kiến trúc ITS

- Khối trung tâm: Gồm các HT có chức năng phân tích, xử lý và cung cấp thông tin cho người dùng như lái xe, cơ quan quản lý, công an, cứu hộ, y tế...và lưu trữ thông tin;
- Khối thiết bị bên đường: Gồm các HT cần thiết được lắp đặt trên đường hoặc bên đường. Các thiết bị này thực hiện chức năng thập, phân tích và cung cấp các thông tin liên quan đến đường cho phương tiện và người điều khiển phương tiện;
- Khối phương tiện: Gồm các HT được lắp đặt trên phương tiện nhằm kiếm soát hoạt động của phương tiện; thu thập dữ liệu liên quan đến phương tiện và thu thập, cung cấp thông tin cho người điều khiển phương tiện;
- Khối cơ quan/người tham gia giao thông: Gồm các HT có liên quan đến người dùng được lắp đặt tại nhà, cơ quan và khu công cộng;
- Khối kết nối truyền thông: làm nhiệm vụ kết nối, truyền dữ liệu: Thông tin liên lạc giữa trung tâm với thiết bị bên đường; Thông tin liên lạc giữa phương tiện và các thiết bị bên đường; Thông tin liên lạc giữa phương tiện và phương tiện; Thông tin liên lạc giữa người tham gia giao thông và trung tâm.

1.1. Khái quát về Kiến trúc ITS

1.1.2. Các bước xây dựng Kiến trúc ITS

-Xây dựng Kiến trúc thực hiện qua 3 bước sau:

 Xây dựng kiến trúc Logic
 (Tạo một mô hình các mối quan hệ giữa chức năng và thông tin được chúng xử lý)

 Xây dựng kiến trúc Vật lý (Xác định rõ vị trí của hệ thống con và thông tin trao đổi giữa chúng)

21

Chương 1. TỔNG QUAN KIẾN TRÚC HỆ THỐNG ITS

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813

- Tiêu chuẩn ISO/CD 14813 đưa ra định nghĩa về các dịch vụ và lĩnh vực ứng dụng chủ yếu mà Hệ thống ITS có thể cung cấp cho người sử dụng.
- Tiêu chuẩn này xác định 11 lĩnh vực dịch vụ (sau bổ sung thêm 01 lĩnh vực nữa, nâng tổng số lên 12). Trong mỗi lĩnh vực có một số nhóm dịch vụ được định nghĩa và trong mỗi nhóm có các dịch vụ chi tiết khác nhau. Những dịch vụ chi tiết này khác nhau đối với mỗi quốc gia, tùy thuộc vào việc Kiến trúc ITS quốc gia đó xây dựng các khối dựa trên trực tiếp các dịch vụ hay nhóm các chức năng.
- Tiêu chuẩn quốc tế này có tính chất tham khảo cho các quốc gia khi xây dựng kiến trúc ITS của mình.

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813

❖ Mô hình phân cấp chức năng của Kiến trúc

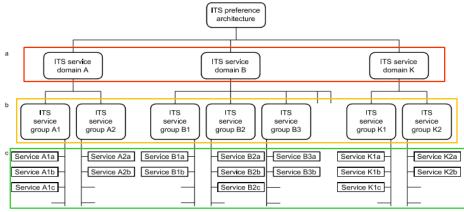

Figure 1 — ITS services hierarchy of definitions for ITS reference architecture

Key

- Service domains (A, B, C, etc.) define the nature of the activities provided.
- Service groups (N1, N2, N3, etc.) define more specific activities carried out in the service domain, but do not define the actors.
- Services further define activity in terms of the actors involved (e.g. users, travel modes). They also serve as a basis
  for most elemental use cases (user view of architecture).

Chương 2. KIẾN TRÚC HỆ THỐNG ITS

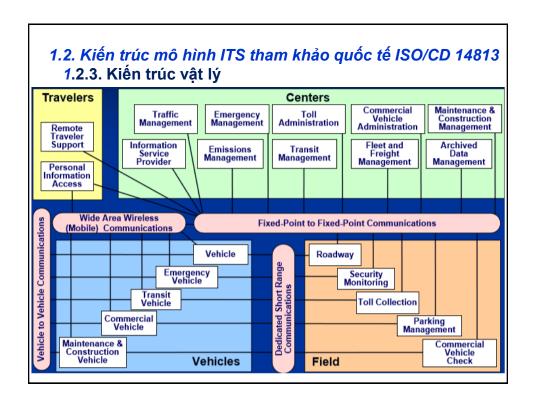
1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813

1.2.2. Các lĩnh vực dịch vu ITS theo ISO/CD 14813

- Xác định các lĩnh vực DV là một trong những bước đầu tiên xây dưng Kiến trúc ITS được hỗ trợ bởi kiến trúc tham khảo.
- Sau đây là 12 lĩnh vực dịch vụ ITS theo ISO/CD 14813

MIÈN DỊCH VỤ DỊCH VỤ ITS (Theo ISO 14813-2007)			
Thông tin cho hành khách	Cung cấp cho người sử dụng các thông tin tĩnh và thông tin động về mạng lưới giao thông, trong đó có khả năng chọn tuyến và phương tiện.		
Điều hành và quản lý giao thông	Điều hành hoạt động của phương tiện và người tham gia giao thông		
3. Phương tiện	Tăng cường an toàn, hiệu quả trong khai thác phương tiện thông qua cảnh báo và hỗ trợ cho người sử dụng hoặc điều khiển phương tiện.		
4. Vận tải hàng hóa	Điều hành phương tiện vận tài, thương mại		
Vận tải công cộng	Điều hành vận tải công cộng và cung cấp thông tin cho người điều hành và hành khách		
6. Dịch vụ khẩn cấp	Các dịch ứng cứu tai nạn		

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.2. Các lĩnh vực dịch vụ ITS			
7. Nhóm dịch vụ thanh toán điện tử	Thanh toán và đặt chỗ trong các dịch vụ giao thông vận tải		
8. An toàn giao thông	Bảo vệ người tham gia giao thông		
Dịch vụ giám sát thời tiết và điều kiện môi trường	Các hoạt động kiểm tra, cảnh báo về điều kiện thời tiết, môi trường cho người tham gia giao thông		
10. Quản lý và điều phối ứng cứu thảm họa	Các hoạt động ứng cứu thảm họa thiên nhiên, biến động xã hội hay khủng bố.		
11. Nhóm dịch vụ an ninh quốc gia	Các hoạt động bảo vệ hay làm giảm thiệt hại đối với con người, phương tiện trước biến động xã hội hay khủng bố		
12. Quản lý dữ liệu ITS	Dữ liệu từ điển, dữ liệu quản lý, điều hành giao thông; khuôn khổ pháp lý		

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.4. Chi tiết các dịch vụ ITS theo ISO/CD 148

WIĘN DÍCH VỤ	NHỌM DỊCH VỤ	MỘT SỐ DỊCH CHO NGƯỜI SỬ DỤNG
1. Thông tin	1.1 Thông tin trước chuyến đi	Giao thông và mặt đường
cho hành khách		Vận tải công cộng (bus và tàu)
Kildeli		Phương tiện thương mại
		Tương tác cá nhân
	1.2 Thông tịn	Thông tin bên lễ đường
	trong chuyến đi	Đăng ký phương tiện
		Thông tin bãi đổ
	1.3 Thông tin và dịch vụ du lịch	Trong xe
		Tương tác cá nhân
		Những địa điểm nổi bật
	1.4 Định hướng và định tuyến trước chuyến đi	Thiết lập định hướng và định tuyến thay đổi trong phương tiện
		Hướng dẫn đa phương thức tích hợp
		Hướng dẫn dành cho người sử dụng xe đạp và đi bộ
	1.5 Định hướng và định tuyến trong chuyến đi	Tự động định hướng trong xe
		Định hướng và định tuyến thay đối trong xe (dựa vào thông tin mạng thời gian thực)
		Hướng dẫn đa phương thức tích hợp
	1.6 Hỗ trợ lập kế hoạch chuyển đi	Lập kế hoạch chuyến đi tập trung
		Lập kế hoạch chuyến đi cá nhân

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813				
1.2.4. Chi tiết	các dich vu ITS	theo ISO/CD 148 (tiếp)		
2. Điều hành	2.1 Quản lý giao	Giám sát giao thông		
và quản lý giao thông	thông	Quản lý đường cao tốc		
unong		Quản lý bề mặt phố		
		Phân quyền ưu tiên cho điều k hiển giao thông (ưu tiên tín hiệu)		
		Quản lý làn đường dự phòng		
		Thông báo tỉnh hình giao thông		
		Phối hợp trong điều khiến đường cao tốc và mặt đường		
		Quản lý nút cao tốc		
		Quản lý bãi đỗ xe		
		Quản lý giao thông vùng làm việc		
	2.2 Quản lý sự	Xác định và giám sát sự cổ		
	cố liên quan đền giao thông	Trợ giúp hành khách tại hiện trường		
		Trợ giúp lái xe tại hiện trường		
		Quản lý và giám sát nguyên vật liệu nguy hiêm		
	2.3 Quản lý nhu	Phí đường bộ biến đối		
	câu	Quản lý xe vào ra		
		Quản lý làn đường có mật độ sử dụng cao		
		Quản lý giao thông dựa trên chất lượng không khí		
	2.4 Quản lý bảo	Quản lý và bảo trì xây dựng đường		
	trì cơ sở hạ tấng giao thông	Quản lý vỉa hè		
	and grad thong	Quản lý vùng làm việc an toàn		
	2.5 Kiểm soát	Kiểm soát xe vào ra		
	và cưỡng chế tuần thủ quy	Giám sát lượng khí thải		
	định giao thông	Currong chế tuân thủ tốc độ giới hạn		
		Cưỡng chế tuân thủ tín hiệu giao thông		
		Cưỡng chế tuân thủ đỗ xe đúng quy định		

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.4. Chi tiết các dịch vụ ITS theo ISO/CD 148 (tiếp)			
3. Phương tiện	3.1 Tự động điều tiết phương tiện	Tự động điều tiết đường cao tốc Tự động điều khiến hành trình	
		Tư động giám sát hành trình tốc đô thấp	
	3.3 Tránh va	Tránh va cham doc	
	chạm	Tránh va chạm bên	
	3.4 An toàn	Giám sát hệ thống bên trong phương tiện	
		Giám sát hệ thống bên ngoài phương tiện	
4. Chuyên chở	4.1 Thông qua	Cân động	
hàng hóa	phương tiện thương mại	Thông quan phương tiện không dừng	
	4.2 Quản lý	Tự động đăng ký	
	phương tiện thương mại	Tự động qua giao cắt	
	4.3 Kiểm tra an toàn bên đường	Truy cập từ xa dữ liệu an toàn phương tiện thương mại	
	4.4 Giám sát an	Giám sát bên trong phương tiện thương mại	
	toàn trên phương tiện thương mại	Giám sát hệ thống cảnh báo người điều khiến phương tiện thương mại	
	4.5 Quản lý đội	Theo dối đội vận tải thương mại	
	vận tải chuyên chở	Theo dối contener hàng hóa	
	4.6 Quản lý	Thông tin đến bến của xe và contener	
	thông tin	Truy cập thông tin khách hàng	
	4.7 Quản lý và	Quản lý trang bị của trung tâm	
	kiểm soát của các trung tâm	Kiểm soát phương tiện và contener	
	4.8 Quản lý việc vận chuyên	Chia sẻ dữ liệu về vận chuyển hàng hóa nguy hiểm	
	hàng hóa nguy hiểm	Đăng ký dữ liệu về vận chuyển hàng hóa nguy hiểm	
		Tổ chức phối hợp các biện pháp an toàn, an pinh về vập chuyển bàng hóa nguy biểm	

5. Nhóm dịc vụ giao thông	5.1 Quản lý giao thông công	Giám sát hệ thống nội bộ của phương tiện giao thông công cộng
công cộng	cộng	Theo dõi dội vận tải công cộng
		Lập lịch trình cho giao thông công cộng
		Lập kế hoạch cho dịch vụ giao thông công cộng
	5.2 Đáp ứng nhu cấu hành	Phái phương tiện vận chuyển người khuyết tật
	khách và chia sẻ phương tiện giao thông	Dịch vụ chia sẻ phương tiện giao thông
6. Nhóm dịch vụ khẩn cấp	vận tải liên quan	Tự động gọi khấn cấp và đưa xe cứu hộ tới hiện trường
	đến trường hợp khẩn cấp thông báo và an ninh cá nhân	Tự động ngăn chặn xâm nhập và giám sát phương tiện mất cắp
	6.2 Quản lý phương tiện cứu hộ	Theo dõi đội phương tiện cứu hộ
		Phối hợp quản lý việc cứu hộ và giao thông
	6.3 Vật liệu nguy hiệm vâ	Theo dõi phương tiện vận chuyển vật liệu nguy hiểm
	thông báo sự cổ	Các cuộc gọi tự động và cảnh báo tự động khi có sự cổ
		Dịch vụ trước dọn dẹp hiện trường

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.4. Chi tiết các dịch vụ ITS theo ISO/CD 148 (tiếp)			
7. Nhóm dịch vụ thanh toán điện tử liên quan đền giao thông	7.1 Giao dịch tài chính điện tử liên quan đên giao thông	- Thanh toán điện từ cho sử dụng phương tiện giao thông - Thanh toán điện từ cho sử dụng đường - Thanh toán điện từ cho đổ phương tiện	
	7.2 Tích hợp các dịch vụ thanh toán điện tử liên quan đến giao thông	Hệ thống thanh toán điện tử tích hợp nhiều đôi tượng pháp lý	
		Hệ thống thanh toán điện tử tích hợp đa phương thức	
8. An toàn cá	8.1 An toàn khi sử dụng phương tiện công cộng	Báo động ngầm	
nhân trong giao thông đường bô		Gọi cứu hộ và cảnh báo cho giao thông công cộng	
da ong oç		Giám sát giao thông công cộng	
		Phát hiện xâm nhập	
	8.2 Tăng cường độ an toàn cho người tham gia giao thông	Hệ thống giám sát phương tiện không có động cơ và người đi bộ	
		Hệ thống giám sát phương tiện chuyên dụng	
	8.3 Tăng cường an toàn cho người khuyệt tật	Giám sát các nút giao cắt về các phương tiện chuyên dụng cho người khuyêt tật	
		Cảnh báo cho lái xe về các phương tiện cho người khuyệt tật	
	toàn cho người đị bộ thông qua	Tín hiệu cảnh báo nâng cao về bảng hiệu	
		Tín hiệu cảnh báo nâng cao về xe đang tới	
		Hệ thống tín hiệu và ca nhr báo ngay trong phương tiện	

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.4. Chi tiết các dịch vụ ITS theo ISO/CD 148 (tiếp)			
9. Nhóm dịch vụ giám sát	9.1 Giám sát thời tiệt	Giám sát thông tin thời tiết trên đường Dư báo thời tiết trên đường	
thời tiết và điều kiên môi	9.2 Giám sát điệu kiện môi trường	Giám sát và dự báo mực nước, thủy triều	
trường		Giám sát địa chắn	
		Giám sát mức ô nhiễm	
10. Quản lý và phối hợp trong	10.1 Quản lý dữ liệu vê thiên tai	Thu thập dữ liệu về thiên tai và các trường hợp khân câp	
việc phản ứng với thiên tai		Chia sẻ dữ liệu về thiên tai và các trường hợp khân câp	
	10.2 Quản lý việc phản ứng khi có thiên tai	Kế hoạch phản ứng khi có thiên tai xảy ra cho mạng lưới giao thông	
		Triển khai phản ứng khi có thiên tai xảy ra	
	10.3 Phối hợp với các tô chức, cơ quan cứu hộ	Phổi hợp phản ứng khi có thiên tai xảy ra	
		32	

1.2. Kiến trúc mô hình ITS tham khảo quốc tế ISO/CD 14813 1.2.4. Chi tiết các dịch vụ ITS theo ISO/CD 148 <i>(tiếp)</i>			
11. Nhóm dịch vụ an ninh	11.1 Giám sát và kiệm soát các loại xe đáng ngờ	-	Giám sát xe vận chuyển vật liệu nguy hiểm hay cháy nô
quôc gia		•	Vô hiệu hóa phương tiện
	11.2 Giám sát các trang thiết	•	Theo dối vật liệu nguy hiểm và gây nổ trong các đường ông và trang thiết bị
	bị và đường ông	•	Gửi thông báo khẩn cấp cho cơ quan chính
12. Quản lý dữ liệu ITS	12.1 Đăng ký dữ liệu	•	Đăng ký dữ liệu
	12.2 Từ điển dữ liệu	•	Từ điển dữ liệu
	12.3 Tin nhắn khân câp	•	Tin nhắn khân cấp
	12.4 Dữ liệu tại Trung tâm điều khiên	•	Dữ liệu tại Trung tâm điều khiển
	12.5 Khuôn khổ pháp lý	•	Khuôn khổ pháp lý
	12.6 Dữ liệu quản lý giao thông	•	Dữ liệu quản lý giao thông

Chương 1. TỔNG QUAN KIẾN TRÚC HỆ THỐNG ITS

1.3. Định hướng Kiến trúc ITS của Việt Nam

1.3.1 Hiện trạng xây dựng Kiến trúc ITS của VN

- Kiến trúc ITS của Việt Nam hiện vẫn đang trong quá trình nghiên cứu, xây dựng (tính đến thời điểm tháng 01/2018).
- Đã có một số nghiên cứu liên quan:
  - Đề tài KHCN cấp Nhà nước KC01.14/11-15: "Nghiên cứu xây dựng cấu trúc hệ thống giao thông thông minh và các quy chuẩn công nghệ thông tin, truyền thông, điều khiển áp dụng trong hệ thống giao thông thông minh tại Việt Nam".
  - Báo cáo nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn ITS trong các dự án hỗ kỹ thuật của JICA dành cho Bộ GTVT các năm 2010, 2011-2012 (dự án SAPI, thiết lập tiêu chuẩn ITS...).
- Hiện Bộ GTVT đang lấy ý kiến góp ý dự thảo "Tiêu chuẩn quốg, gia về Kiến trúc ITS"- Phần đường bô (tháng 10/2017).

1.3. Định hướng Kiến trúc ITS của Việt Nam

1.3.2 Yêu cầu xây dựng Kiến trúc ITS của VN

- Kiến trúc ITS của Việt Nam cần đáp ứng một số yêu cầu:
  - Phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế;
  - Phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội Việt Nam (Cơ sở hạ tầng giao thông, luật pháp, công nghiệp, CNTT, dân cư;
  - Đảm bảo khả năng tương thích, khả năng tích hợp, mở rộng và tính linh hoat khi cần thay đổi về công nghê,...

35

1.3. Định hướng Kiến trúc ITS của Việt Nam

1.3.3 Các miền dịch vụ đề xuất

- Theo dự thảo, Kiến trúc ITS của Việt Nam sẽ gồm các miền dịch vụ sau:
  - 1. Quản lý và điều hành giao thông;
  - 2. Thông tin giao thông;
  - 3. Hỗ trợ hoạt động xe cứu hộ;
  - 4. Hỗ trợ vận tải công cộng;
  - 5. Thanh toán điện tử;
  - 6. Nâng cao hiệu quả hoạt động xe thương mại;
  - 7. Hỗ trợ lái xe an toàn.
- Mỗi miền dịch vụ sẽ gồm nhiều nhóm dịch vụ và các dịch vụ con tương ứng (Tham khảo dự thảo "Tiêu chuẩn quốc gia về Kiến trúc ITS"- Phần đường bộ).

